

ONTSPANNEN, ONTMOETEN, ONTDEKKEN EN ONTZORGEN

Patiëntinformatiecentrum Oncologie (PATIO) helpt bij niet-medische vragen

Auteur: Annette Tolhoek, manager PATIO, Erasmus MC Kanker Instituut., Rotterdam

Uit ervaring weten we dat patiënten, naast vragen over de medische behandeling, ook vragen hebben die niet-medisch van aard zijn, maar wel van invloed zijn op het dagelijks functioneren. Bijna alle oncologische patiënten hebben naast de medische behandeling behoefte aan begeleiding en ondersteuning. Zorgverleners kunnen behoefte hebben aan een plek waar zij de patiënt en diens naasten voor al deze niet-medische vraagstukken naar kunnen doorverwijzen. Om hier invulling aan te geven is op 1 januari 2019 PATIO (Patiëntinformatiecentrum Oncologie) opgericht in het Erasmus MC Kanker Instituut. In dit stuk vertelt Annette Tolhoek, manager van PATIO, over het centrum.

PATIO richt zich op vier onderwerpen:

Ontspannen: In PATIO kunnen patiënten en naasten vrijblijvend binnenlopen voor een kopje koffie of thee. Ze kunnen door een tijdschrift bladeren aan de leestafel of de krant lezen, maar ook onder begeleiding van een muziektherapeut, een kunstzinnig therapeut of een activiteitenbegeleider meedoen aan een workshop, zoals bloemschikken of mozaïeken.

Ontmoeten: In PATIO kunnen patiënten lotgenoten ontmoeten of een praatje maken met de medewerkers, zij bieden een luisterend oor. Verder worden er themabijeenkomsten of informatieavonden georganiseerd. Hier kunnen patiënten en naasten zowel professionals als lotgenoten ontmoeten.

Ontdekken: In PATIO staan computers waarop patiënten kunnen zoeken naar betrouwbare informatie. Een vrijwilliger kan hierbij helpen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de OOK-wijzer van Stichting OOK: www.ookwijzer.nl. De OOK-wijzer helpt bij het vin-

den van optimale ondersteuning bij kanker in de buurt van de woonplaats van de patiënt.

Ontzorgen: Samen met de ondersteuningsconsulent kunnen patiënten en naasten de juiste zorg of ondersteuning vinden voor alle niet medische vraagstukken.

Vrijwilliger

Het eerste aanspreekpunt binnen PATIO is de gastvrouw/gastheer, deze rol wordt ingevuld door vrijwilligers. Zij verwelkomen en ontvangen de patiënten en hun naasten in het centrum, dienen als vraagbaak voor klinische en poliklinische patiënten en voorzien patiënten van relevante informatie. Om dit te kunnen doen krijgen de vrijwilligers regelmatig trainingen. Daarnaast stellen ze patiënten en naasten op hun gemak, geven ze iets te drinken en bieden een luisterend oor als daar behoefte aan is.

Ondersteuningsconsulent

Stichting OOK houdt zich bezig met ondersteuning van mensen met kanker en hun naasten.

In die hoedanigheid is Stichting OOK de samenwerking aangegaan met het Erasmus MC Kanker Instituut, om het onderwerp ontzorgen vorm te geven binnen PATIO. De ervaring heeft namelijk geleerd dat er veel behoefte is aan ondersteunende zorg tijdens het traject van ziekte, behandeling en nazorg. De ondersteuningsconsulent van Stichting OOK, houdt spreekuur in PATIO en gaat met de patiënt en diens naasten in gesprek. Soms is er een gerichte hulpvraag, maar vaak is de hulpvraag (nog) niet helemaal onder woorden te brengen en dan neemt de ondersteuningsconsulent alle leefdomeinen door. Hierbij kun je bijvoorbeeld denken aan relaties en omgeving, energie en bewegen, lichamelijke veranderingen, financiën, werk en voeding.

Soms is het genoeg om te benoemen dat het verdriet er mag zijn, dat je je bang en onzeker mag voelen, maar ook dat je boos mag zijn. Als blijkt dat er meer hulp nodig is kan de ondersteuningsconsulent doorverwijzen naar een oncologische professional. Dit kan in het ziekenhuis zijn, maar ook in de buurt van de woonplaats van de patiënt. Het belangrijkste is dat de juiste ondersteuning wordt gevonden.

Verwenzorg

Vanuit PATIO worden elk jaar verwendagen voor zowel poliklinische als klinische patiënten georganiseerd. Op deze dagen kunnen patiënten een behandeling krijgen van bijvoorbeeld een schoonheidsspecialiste, masseur, pedicure, visagist of kapper. Als een patiënt opgenomen ligt in de kliniek, komen op deze dagen de behandelaars aan bed en zorgen zij voor een prettig verwenmoment. Wij werken samen met Chi Natural Life. Chi ontwikkelt en verkoopt natuurlijke producten. Onze schoonheidsspecialistes en masseurs die behandelingen en massages bij de patiënten aan bed geven, werken met deze producten.

Zorg in de kliniek

Wekelijks komen vrijwilligers en vaktherapeuten aan bed in de kliniek langs voor ontspanning, afleiding en verwerking. De verpleegkundige kan een aanvraag doen voor muziektherapie of kunstzinnige therapie. Een vrijwilliger kan langskomen met een tijdschrift, heeft tijd voor een praatje, verzorgt de uitleen van een spelcomputer of laptop. Tevens kunnen zij een puzzel of creatieve activiteit aanbieden. PATIO heeft twee vaktherapeuten in dienst. Bij vaktherapie staat het doen en ervaren voorop. Als je te maken krijgt met kanker, staat je leven op z'n kop.

Gevoelens van woede, angst en hoop wisselen elkaar af. Er worden behandelingen gestart om de ziekte te bestrijden. Juist dan heb je ook behoefte aan ontspanning, rust en afleiding. Muziek is een taal die wij allemaal verstaan en kan daarom goed ingezet worden in dit proces. Door middel van tekenen, schilderen, boetsen en andere creatieve middelen kunnen patiënten met de kunstzinnig therapeut emoties uiten, tot inzicht komen en werken aan balans. De opdrachten worden afgestemd op de hulpvraag, het verwerkingsproces staat voorop.

Informatiebijeenkomsten en lotgenotencontact

Er is contact met diverse oncologische patiëntenverenigingen en afdelingen in het Erasmus MC om gezamenlijk informatiebijeenkomsten te organiseren. Dit kan zijn rond een bepaald thema of onderwerp, maar ook in de vorm van lotgenotencontact. In PATIO kunnen circa dertig personen elkaar in een huiselijke sfeer ontmoeten. PATIO kan ook helpen bij het faciliteren van grotere bijeenkomsten in het Onderwijscentrum van het Erasmus MC.

Samenwerking

Naast samenwerking met Stichting OOK, werkt PATIO ook samen met Familiehuis Daniel den Hoed. Bezoekers van het familiehuis zijn van harte welkom in PATIO en naasten worden vanuit PATIO doorverwezen. Het familiehuis is een huiselijke, betaalbare logeerplek voor familie en poliklinische kankerpatiënten. Verder werkt PATIO samen met de zorgverleners van de oncologische afdelingen in het Erasmus MC Kanker Instituut. Zij verwijzen patiënten door naar PATIO. Er is nauw contact met de afdeling Psychosociale Zorg. Als de ondersteuningsconsulent merkt dat een patiënt behoefte heeft aan zorg van deze disciplines, wordt doorverwezen naar psychosociale zorg. Stichting Roparun heeft de bouw van PATIO bekostigd. Er is vanuit Roparun ook belangstelling voor evaluatieonderzoek naar de tevredenheid van bezoekers over de zorg die PATIO aan patiënten en naasten biedt. In de loop van 2019 wordt met een onderzoek hiernaar gestart.

Welkom

PATIO is de belangrijke schakel tussen patiënt en zorgverlener. PATIO is het loket voor alle vragen op niet-medisch gebied!

Meer informatie

patio@erasmusmc.nl
www.erasmusmcpatio.nl